

La Rosa dels Vents

Publicació de debat llibertari als Països Catalans

2 Editorial

3 Per què ens obliguen a educar-nos si no serveix per res (Montse Puig Garrido)

5 Independència sempre, Estat mai més! (Miquel-Dídac Piñero Costa)

10 Algunes notes a "Problema d'interpretació del nacionalisme català" de Josep Termes (Francesc Codina i Valls)

13 Ressenya: Entre la Revolució i les Trinxeres (Agustí Barrera) + Les Aventures de Nono (Miguel Angel Torrijos)

Número 2

Època II

Juny de 2010

La Rosa dels Vents - CSA Can Vies - c/ Jocs Florals, 42 - Sants, Barcelona - rosadelsvents@gmail.com

Això només ho arreglem sense ells

Estrenem nou format de La Rosa dels Vents - publicació de debat llibertari dels Països Catalans. Aquest cop amb ajudes des dels vents de Tramuntana, Garbí i Llevant, per anar difonent La Idea. Les torres elèctriques cauen per la manca de manteniment. El govern tan sols es preocupa per les properes eleccions mentre amaga el que ha robat de sotamà, en un Estat semblant a un serial televisiu. I la gent es desespera i es resigna dins aquesta falsa crisi social.

L'última nevada, la del dia on es recorda que la dona encara continua sotmesa a aquest món d'homes, va generar una setmana sencera de caos a les comarques nordorientals. Aquest sistema els hi està caient per tots cantons i mica en mica anem sent més persones que sabem que és possible viure sense ells. A la campanya "Esto lo arreglamos entre todos" engegada des de diverses empreses i l'Estat, nosaltres els podem dir que no ens fan cap falta, que això només ho arreglem sense ells.

Ens han demostrat que, als boscos i instal·lacions tan sols hi van quan hi han de treure unes quantes valentes que s'hi passen 5 mesos penjats coneixedores dels objectius reals de la MAT amb l'objectiu d'aturar-la. I mentre Millets, Matas, Pretorias, Gurtels, Camps i resta de beneficiats amb els diners de totes campen en llibertat, els companys Des Dels Boscos contra la MAT que varen ser dessallotjats. També l'Alfonso, la Tamara, i tantes altres, dormen cada dia acompanyats de persones, que entre totes no han robat ni la meitat, del que ens han tret aquests polítics professionals (en el sentit pejoratiu dels termes).

La gent mira a terra, no sap què fer, i calla, doncs mai els han fet cas. Tot i el que alguns pensen, una democràcia catalana tampoc ens servirà si és igualment capitalista i neoliberal. La gent ja no creu en la democràcia, però no coneixen altres maneres de fer, altres maneres que no estiguin dins aquesta falsa democràcia tecnocratitzada i dominada pels lobbys empresarials, que en dona les engrunes d'un estatut inutil i amb això ja ens volen tenir contentes.

Nosaltres sí, o com a mínim sabem que mitjançant l'assemblea, el federalisme, el suport mutu, la responsabilitat, l'autogestió i l'antiautoritatisme assolirem la Llibertat, la Igualtat i la Justícia Social, en un Món no capitalista. Malauradament ens intenten amagar i ens reprimeixen, però la crispació popular va en alça, i el moment s'hauría d'aprofitar. Demostrem-los-hi que la crisi són ells, que si ells mateixos ens diuen que això ho arreglem entre tots, doncs ells no ens fan cap falta.

Per què ens obliguen a educar-nos, si no serveix de res

Ja hem vist que els sistemes educatius depenen de l'organització política, religiosa i del desenvolupament de les ciències dels Estats que els confeccionen. Però potser ens hem oblidat que els infants no son ximples i aquests també veuen la desigualtat que existeix en la nostra societat i la manera com aquesta està formada. I com que la nostra societat és així, intenten esdevenir superiors o es conformen en ésser subordinats. Exemples d'aquest fet serien els casos de bulling, que es podria lligar amb el tema de l'etiquetatge de que ens parlava Rist, estigmatitzant i marginant a aquells que no encaixen amb el que és normal. Unes desigualtats que, tot i que l'escola les intenti pal·liar, son vistes diàriament a la televisió. Aquesta caixa tonta que fa que els joves comparin la seva situació amb el que els mostren. I malauradament, aquesta caixeta, cada cop és més important en la vida de la gent que s'ha quedat tancada a casa. Perquè la tele els ha mostrat que el carrer era perillós per a viure i que la gent que en aquest indret s'ha educat, acostumen a ésser marginats socials. I mentre veiem això per la pantalla, ens sentim alleugerits al saber que nosaltres no estem en la mateixa situació.

D'aquesta manera anem mirant en família les situacions de subordinats i superiors que ens mostra la caixa tonta. Aprenem que és gràcies a l'Estat que ha procurat per les empreses que ens donen feina per a poder comprar més televisors, o ordinadors, o vestits, o ...., que és gràcies a aquest que també tenim sanitat, justícia, cultura o educació i que si no ens agrada, podem votar cada 4 anys per a canviar-ne la seva gestió. Els governs dels Estats procuren l'equilibri social i el manteniment de les estructures que els han fet governants, sobretot mantenint les empreses que els han pogut subvencionar econòmicament perquè no oblidem que actualment, qui te realment el poder és l'economia capitalista i aquesta no entén d'ideologies polítiques. Amb el que no se sap ben bé si ens manen els estats o l'economia que ens permet gaudir de l'estat del benestar. Així doncs, anem veient des de les nostres famílies com, des de la finalització de la II Guerra Mundial, els nostres Estats procuren per una economia cada cop més global, però que no contempla societats i cultures diferents a la capitalista.

Aquests Estats han efectuat canvis prometent l'ascens i el benestar social. Els joves poden pujar d'estatus social mentre vagin aconseguir acreditacions que permetran un lloc de treball millor remunerat. Ha augmentat moltíssim el nombre d'estudiants en les carreres universitàries i molts cops passa, que malgrat les titulacions aconseguides, aquests joves no aconsegueixen trobar la feina que esperaven, havent-se d'acontentar amb feines pitjors. Mentre els nostres Estats, han anat canviant lentament, seguint les necessitats del mercat, intentant que l'economia no deixés de millorar. Per a fer-ho, han augmentat el credencialisme, generant, com diria Parkin, més tancament social. S'ha de tenir títol per a tot, fins i tot per a les feines més absurdes. Ja no existeixen els aprenents, sinó que s'aprèn mitjançant un curs que et permetrà accedir a la feina que cercaves, òbviament amb un sou corresponent a algú que acaba d'arribar de nou. I les feines, cada cop son més i més precàries, perquè les empreses prefereixen a aquests nous que cobren poc a aquells que durant tota una vida han exercit un ofici. D'aquesta manera es genera un cercle on s'estudia per una feina, s'aconsegueix la feina, te la fan abandonar i tornes a estudiar per a una altra labor, mentre potser, cobres l'atur.

Però els Estats també s'han adonat que aquests serveis que oferia no els resultaven rendibles. L'educació, la cultura, el medi ambient, la sanitat o la justícia, no són negocis dels que obtenir beneficis, sinó que són sectors deficitaris per als Estats, perquè no s'encarreguen de produir, sinó de procurar pel bé dels ciutadans. I amb la lògica capitalista que impregna la nostra societat, els nostres Estats han preferit intentar fer rendibles aquests sectors i mica en mica els han anat deixant en mans de capital privat per a desfer-se de les possibles pèrdues, quedant-se mica en mica tan sols amb els sectors que asseguren la continuïtat dels estats. D'aquesta manera els nostres governs tan sols, s'estan quedant amb els sectors repressors d'aquells que no els agrada aquest sistema, amb els sectors que asseguren la continuïtat i expansió del món que ells han format, com són la policia i els militars.

Amb tot això, l'educació, l'eina que hauria de permetre la igualtat d'oportunitats, encara no ha fet possible el seu objectiu. Perquè, malgrat que tots hem d'anar a escola, no és el mateix anar a l'escola d'un barri on la seva població és d'estatus alt, que a una on l'estatus de les famílies que la conformen són d'estatus baix. Molts dels xavals d'aquestes escoles de barri obrer, veuen la inutilitat d'aquesta institució ja que les seves circumstàncies els aboquen als mateixos rols que els seus progenitors. I dins de l'escola aprenen els rols que efectuaran quan siguin grans, ja que dins d'aquesta escola hi van els infants d'una mateixa classe social, i les diferents ètnies també acostumen a agrupar-se en localitzacions concretes de les ciutats. Potser l'única diferència social solucionada sigui la sexual, gràcies a que s'ha fet cas de les reivindicacions feministes, però la resta de reivindicacions d'igualtat social no han interessat ja que trencaria l'estructura que forma la nostra societat.

Així doncs, els nostres Estats han continuat afavorint aquest sistema intentant tancar el cercle per al creixement econòmic mundial, legislant cada cop més per a que no entenguem com funciona i d'aquesta manera fer-nos difícil el fet d'opinar. Però d'allà on no n'hi ha, no en raja, ja fa temps que han fet més diners que recursos per utilitzar, tot i que intenten inventar més excuses per gastar, i els diners sols els tenen les classes

dominants. Mentre entretenen la resta de la humanitat desviant la seva atenció en coses banals, ens fan creure que no hi podem fer res, que el Món està muntat així i que no el podrem canviar. Que és necessari lluitar contra enemics que ells mateixos inventen, que la nostra vida consisteix en aprendre i treballar per a poder continuar comprant. Ja no interessa saber arreglar-se uns mitjons o unes sabates, interessa gastar, perquè no hi ha temps per a dedicar-lo a un mateix, ni tan sols per treure unes cadires al costat de casa per xerrar tranquil·lament amb els veïns que passen. Però actualment el seu sistema comença a fer fallida, cada cop més gent està disgustada amb el que li ha tocat viure, cada cop més gent s'adona que de res serveixen els beneficis empresarials d'un any, ja que no es fan servir per pal·liar les pèrdues dels anys posteriors. I mentre la nostra societat comença a veure l'anomia en la que vivim, comencen a sorgir velles formes de funcionar, amagades intencionadament pels nostres Estats. I poca gent, que encara les saben, comencen a cooperar, a solidaritzar-se els uns amb els altres, a no donar tanta importància als diners com als recursos que realment tenen, a parlar i discutir sobre l'organització social que impregna la seva vida. Potser és un ambient diferent a la Samoa de la que ens parlava Margaret Mead, però sí que s'hi assembla més que no pas el sistema que actualment els nostres Estats ens venen.

Montse Puig

Independència sempre, Estat mai més!

No hi haurà cap alliberament real sense revolució proletària internacionalista

El company i amic Jaume Balius, antic animador dels Amics de Durruti, aquella minoria activa social revolucionària anarquista que va intentar transformar les jornades de maig de 1937 en una definitiva tercera revolució, de caire obertament socialista autogestionària del proletariat, a casa nostra, enfront l'Estat capitalista republicà espanyol i l'hegemonia de la coalició liberal, socialdemòcrata i stalinista, en els seus darrers anys de vida, ja ancià, en una residència de la Provença (Occitània), va escriure que l'anarquisme social no tenia cap mena de por en utilitzar "*el mot d'independència, sempre i quan seguim les petjades de la revolució social, car solament, a través d'aquesta, podem aconseguir la llibertat i serem també solidaris de tots els pobles ibèrics, amb el quals tot en uneix i res ens separa*", una magnífica síntesi redactada des del moviment comunista llibertari que en el decurs dels darrers anys de la Transició postfranquista defensaven des dels Països Catalans el col·lectiu Ikària, la Federació Anarquista-Comunista Catalana (FA-CC), la Coordinadora llibertària dels Països Catans, el col·lectiu la Ceba, la Campana de l'Empordà i altres grups i organitzacions afins.

Personalment vaig conèixer i vaig tenir el goig de col·laborar fraternalment amb el company periodista Balius, un referent revolucionari de primera línia. A nivell polític, Balius va defensar les tesis del MIL sense haver tingut contacte directe amb aquest grup -que aplegà la teoria marxista revolucionària amb el moviment comunista llibertari-, les edicions Maig 37 -que feia el company i amic Jordi Solé Sugranyes a Perpinyà- i també l'assaig de Carlos Semprún Maura 'Revolució i contrarevolució a Catalunya (1936-1937)', Mame, 1974, ja que considerava que aquest anàlisi era el mateix que feien els Amics de Durruti, en paraules seves l'agost de 1974, pocs temps desprès de la seva primera edició en francès (en català va sortir a Dopesa l'any 1975).

Davant les consultes locals del front patriòtic, cal el reagrupament revolucionari del proletariat militant

A Girona va esclatar un petit conflicte en el procés de Girona Decideix que vol fer la consulta sobiranista el 25 d'abril, igual que Figueres, Lleida i altres grans ciutats. La burgesia gironina fracassa en el seu intent d'imposar la dictadura burocràtica de l'equip de López Tena. En el decurs d'una assemblea d'aquesta plataforma interclassista gironina van esclatar les seves pròpies

contradiccions polítiques i socials i si no hi ha un canvi de darrera hora la pregunta no serà descaradament imperialista europea, ja que en comptes de preguntar si es vol un Estat català integrat en l'Europa del Capital i la guerra imperialista neocolonial, que representa la Unió Europea, simplement es preguntarà si es vol que "la nació catalana" sigui independent en "l'Europa dels pobles". Aquestes contradiccions del front patriòtic català a la ciutat de Girona es van escenificar en el moment en que la gran majoria de la gent que es va reunir en l'assemblea de Girona decideix va acceptar donar tot el seu poder de decisió, tant tècnic com polític, cosa que ja es va fer el passat 13 de desembre a la comarca d'Osona, a l'equip de López Tena i al mateix temps aquest jurista i militant pujolista que presideix el dretà Centre d'Estudis Soberanistes va imposar que la pregunta fos com pràcticament arreu on es fan les consultes locals, la integració d'un Estat català en la Unió Europea, però davant la resistència contrària d'alguns membres de la CUP de Girona, López Tena va decidir renunciar a dirigir aquesta consulta a la ciutat de Girona, que convoquen Òmnium Cultural, ADAC i el casal independentista El Forn, al mateix temps que es manté la pregunta sobre "la nació catalana" en una "Europa dels pobles". De tota manera, cal fer esment que el resultat de la votació de l'assemblea de Girona Decideix va ser majoritàriament favorable a les posicions de López Tena i l'estratègia dretana del Centre d'Estudis Sobiranistes, amb 145 vots a favor, 9 en contra i 27 abstencions.

En tot cas, ambdues classes de referències, d'Estats o pobles d'Europa, que es fan en les consultes sobiranistes locals, cauen en l'eurocentrisme, lluny de la necessària i urgent estratègia revolucionària de classe pròpia d'una autodeterminació global i unitària del proletariat en la conca de la Mediterrània, un proletariat agredit per projectes eurocentristes i neocolonials, com ara la línia d'interconnexió elèctrica nuclear MAT, o els nous protectorats francoalemanys, com ara Grècia, puix es tracta d'una regió intercontinental on les experiències històriques del proletariat vers una forma comunista integral en un alliberament de classe es troben a l'ordre del dia, especialment a partir del 19 de juliol proletari de 1936 a Barcelona. Recentment, tenim l'exemple de la revolta social grega.

Per altra banda, la campanya iniciada a l'entorn del 13-D, la mobilització d'agitació i crítica revolucionària autònoma de classe "No hi haurà cap alliberament real sense revolució proletària internacionalista (Estat mai més, independència sempre)", sembla que incideix amb certa intensitat i genera una iniciativa per poder impulsar una opció comunista integral de reagrupament revolucionari del proletariat militant. El full de crítica revolucionària d'aquesta campanya anticapitalista a l'entorn de les consultes locals del 13-D també es va repartir a Barcelona en el decurs de la manifestació obrera al passeig de Gràcia el vespre del 28 de gener , que es va fer davant la reunió de ministres del treball de la Unió Europea. Va seguir la seva difusió davant les consultes locals del 28-F i seguirà en les convocades el 25-A i el 20-J.

Unitat Nacional o Front Patriòtic, ni català ni espanyol ni europeista. Classe contra classe!

En el seu escrit de ruptura política amb la Quarta Internacional, Natàlia Sedova, vídua de Trotsky, el 9 de maig de 1951, aquesta comunista revolucionària internacionalista rebutja el fet que en el congrés del nord-americà SWP es va aprovar que aquest partit seguia les idees de Trotsky, cosa que provocava una amargura a Natàlia, doncs no observava aquestes idees

enlloc del SWP, mentre ella confiava en aquestes idees i per això estava convençuda en que la única sortida a la situació mundial posterior a la Segona Guerra Mundial era la revolució socialista, al marge i contra tota forma stalinista, i l'autoemancipació del proletariat mundial. Anteriorment, el comitè central del Grup Comunista-Internacionalista d'Espanya havia manifestat aquesta ruptura en la seva declaració de setembre de 1949, a causa d'una política més aviat stalinista que no pas trotskista de la Quarta Internacional, ja que practicava una política de defensa de les resistències interclassistes nacionals, com ara la defensa de la URSS o de la guerrilla de Tito, i una perniciosa lletania antifeixista.

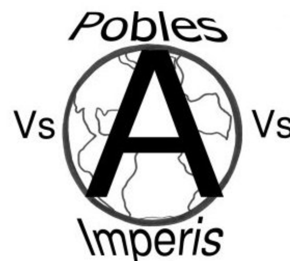
A més, la Quarta era incapaç d'interpretar les experiències revolucionàries mundials des de la revolució russa de 1917 a la nostra del 19 de juliol de 1936, igualment que no era capaç de modificar la seva opinió sobre la natura de l'Estat i l'economia russa, a causa de la seva ruptura amb l'internacionalisme proletari. Tampoc hi havia un canvi de visió sobre el capitalisme entre l'etapa dels anys vint i la posterior a la Segona Guerra Mundial, cosa que portava a la Quarta Internacional a la defensa d'un front únic amb els stalinistes per així aquests es trobin sense màscara, quan la realitat mundial assenyalava que des de la revolució russa al nostre 19 de Juliol hi havia una modificació profunda de la lluita de classes i també en la pròpia psicologia de les masses, cosa que anul·la quasi totes les antigues tàctiques doncs el capitalisme havia entrat en la seva fase de decadència, aplegant en l'Estat -l'organisme més representatiu de l'explotació de l'home per l'home- la concentració de la propietat i una concentració paral·lela de la violència. Per això en aquesta declaració de setembre de 1949 es considerava que l'objectiu de la revolució proletària en aquell moment solament es podia definir com a supressió del caire capitalista dels mitjans de producció i de la repartició dels productes. La Quarta Internacional no havia pensat en el fet que el nostre 19 de Juliol havia clausurat tot el conjunt d'un període de la lluita de classes i havia iniciat un de nou. De cap manera es podia ser esclau d'antigues fórmules. Aquest escrit era signat per Esteve Bilbao, Jaume Fernández, Agustí Rodríguez, Benjamí Péret i G. Munis. L'escrit de Robert González (membre de Revolta Global - Esquerra Anticapitalista i de la Plataforma pel Dret a Decidir), publicat a l'edició de febrer de 'Revolta Global', supera totes aquestes pernicioses tàctiques de la Quarta Internacional, docs entra obertament a la defensa de la col·laboració de classes, dels fronts populars o d'esquerres, dels blocs patriòtics o fronts d'unitat nacional, i van en contra de la independència de classe del proletariat -la primera condició de la lluita proletària i la seva sola garantia de victòria de la revolució social del proletariat autoorganitzat-.

González considera que el moviment de les consultes sobiranistes locals (les del 13-D i del 28-F i les pròximes del 25-A i del 20-J) és un exemple molt interessant d'exercici, des de la base, del dret a l'autodeterminació al temps que és una mostra de democràcia participativa i desobediència civil. González, amb el vistiplau del referent català de la Quarta Internacional, que aquests dies celebra el seu 26 congrés (els escrits internacionalistes abans tractats corresponen a la ruptura en el seu segon congrés), escriu que en la desafecció de la població de Catalunya cap a una classe política anodina i corrupta es troba una de les principals explicacions a l'èxit d'aquesta nova fórmula del moviment sobiranista en un Estat on el Tribunal Constitucional pretén dir al poble català que és pas una nació. En canvi, segons aquest argument de Revolta Global el procés de les consultes prefigura a més el país que volem, on totes les persones majors de 16 anys que hi viuen tenen dret a votar, doncs es considera que es tracta d'un moviment unitari i transversal, que presenta una pluralitat d'actors polítics, els quals, es reconeix, van des de la dreta catalanista de CiU fins a les diverses formes d'independentisme, des de les CUP fins a ERC i Reagrupament, però, al seu parer oportunista que defensa una política interclassista, "*predomina l'anomenada societat civil, amb tota l'ambigüetat política que pot incloure aquest terme*"

(!). I segueix González amb l'argument de que aquest moviment interclassista de pluralitat política "*no és un terreny estrany per l'esquerra anticapitalista, on aquesta defensa el seu propi missatge i la seva alternativa*", cosa, que obliga, segons la política de Revolta Global, "reforçar aquest procés, participant en els comitès locals, i acompanyar-lo d'iniciatives de mobilització popular com ara la que prepara la Plataforma pel Dret a Decidir : una gran manifestació a Barcelona pel dret a decidir el proper mes d'abril". Es va quedar molt curta la crítica contundent de Natàlia, Bilbao, Fernández, Rodríguez, Péret o Munis contra la Quarta Internacional.

Endavant l'anarquisme social revolucionari del segle XXI
Benvolgudes i benvolguts germans i germanes dels col·lectius llibertaris de diversa orientació estratègica o tàctica, des dels Països Catalans, aquest racó del Pirineu mediterrani i del litoral llevantí, entenem que hi ha una ofensiva imperialista de la Unió Europea, per substituir l'antic domini turc otomà i després britànic d'aquestes terres de la Mediterrània oriental, ara liderat per Berlín i sembla que en menor mesura per París, que d'una manera quasi secreta, molt subtil i gens transparent dicta llur política econòmica i social a Grècia i les illes de l'Egeu, tot imposant una retallada del pressupost de l'Estat capitalista hel·lènic que atempta greument contra els drets socials, mentre en la cimera d'octubre vinent a Lisboa es possible que la NATO ja prepari una hipotètica intervenció militar, com ja va fer en el seu moment el Regne Unit de la Gran Bretanya, en cas d'un procés proletari grec de revolució social autogestionària, per d'aquesta manera, l'imperialisme occidental pugui liquidar físicament l'afany autoemancipatori del moviment obrer grec i de la seva joventut rebel i proletària, mentre també es prepara un rescat imperialista occidental en un altre esglaó feble del domini capitalista, com ara la península Ibèrica.

Això obliga a una estreta germandat llibertària entre Grècia i la península Ibèrica. L'economista Paul Krugman considera que el Regne d'Espanya és el cor de la recessió mundial, amb anys

i més anys de deflació i augment de la desocupació laboral dins de les turbulències econòmiques de la zona euro, cosa que pensa que obligarà a retallar els drets social encara que això comporti conflictivitat obrera.

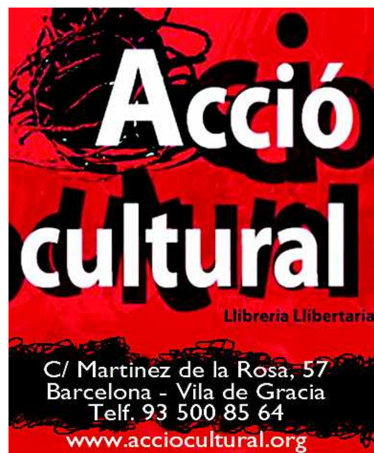
Davant les operacions imperialistes occidentals de rescat i la seva traducció en polítiques repressives contra les minories actives més revolucionàries i també a nivell del conjunt del moviment llibertari, com ara l'empresonament dels sis companys de l'AIT a Sèrbia finalment alliberats gràcies al moviment de solidaritat internacionalista, cal deixar bastida, de manera immediata, les necessàries xarxes de suport solidari als diferents col·lectius llibertaris grecs i del conjunt dels Balcans i el mar Egeu, sempre que sigui possible. Aquest suport caldrà que també sigui establert amb els col·lectius revolucionaris del conjunt de la península Ibèrica, sense deixar de banda el moviment llibertari de Portugal, ja que de cap manera s'ha de deixar aïllat el moviment social autoorganitzat del proletariat del conjunt de la Mediterrània, sigui de Grècia,d' Algèria o de la península Ibèrica. Cal tenir en compte, que el cas de la caiguda del domini capitalista a la península Ibèrica o Algèria, per posar unes exemples concrets, la NATO no dubtaria gaire en intervenir militarment, com ja va fer a Sèrbia i encara fa a l'Afganistan. En aquest sentit, Berlín i París són un perill global manifest per l'autoemancipació proletària a la Mediterrània.

L'empresa alemanya Siemens compra funcionaris grecs per aconseguir contractes públics, com ara el contracte de la seguretat C 41 en els Jocs Olímpics de 2004. Empreses alemanyes van aconseguir els contractes públics dels Jocs d'Atenes. Un pretext de corrupció generalitzada. De fet, l'entrada de Grècia i altres estats de la Mediterrània a la zona euro va ser una imposició oportunista de les grans empreses alemanyes

davant els dubtes fundats del Bundesbank, doncs aquestes cercaven nous mercats d'exportació industrial germànica. En menor mesura, les indústries franceses va fer el mateix. Empreses alemanyes van fer les xarxes de telefonia i energètiques de Grècia. Siemens va aconseguir fer les instal·lacions de tramvies d'Atenes en els Jocs Olímpics. Molts taxis d'aquesta ciutat són Mercedes. Tot això gràcies a un creixement en el deute d'Estat, una bombolla de consum i un dèficit comercial que arriba al 15 % del PIB grec. Però, en el marc internacional d'aquesta segona i potser definitiva gran depressió del capitalisme mundial aquest model grec s'enfonsa i ara el problema econòmic passa a la pròpia metròpoli alemanya, la qual ja no exporta a Grècia. Una mena d'espasa de Dàmocles penja sobre Grècia i les illes de l'Egeu, Portugal, el Regne d'Espanya i també el conjunt de la zona euro, doncs sense bombolles econòmiques perifèriques no hi ha prou energia econòmica per fer funcionar la maquinària exportadora d'Alemanya. En la zona euro tot comporta el seu quid pro quo. Per això Papandreu, dimecres passat a París, va haver de confirmar la compra de sis fragates franceses FREM i la seva quota d'avions EUROFIGHTER, de fabricació principalment alemanya. El neocolonialisme de Berlín i París en el protectorat grec passa pel mercat militar de fragates i avions.

Es qüestiona si la zona monetària de l'euro podrà subsistir quan les diferències econòmiques entre els estats que la conformen es tornin cada vegada majors. En cas que durant el proper mes d'abril Grècia no pagui el seu deute hi hauria una onada terrible que arrossegaria la península Ibèrica i de fet enfonsaria la zona euro. D'aquí l'alarma de Brussel·les. Tot això en un context d'estancament general de l'economia en la Unió Europea i mentre puja el tipus d'interès en el mercat interbancari xinès, cosa que afecta la gran depressió mundial en aquest hivern complicat per noves turbulències econòmiques internacionals. A més, ningú vol invertir en la península Ibèrica o Grècia. El col·lapse del sistema hegemònic internacional es podria generar a partir de l'enfonsament econòmic dels estats de Grècia i de la península Ibèrica, sense que hi pugi fer gran cosa el G-7, el G-20, el G-2 dels USA i la Xina Popular, la pròpia Unió Europea. Potser, redactem com hipòtesi de treball, les turbulències mediterrànies provocaran una gran tempesta mundial, seguida un huracà econòmic devastador pel sistema hegemònic en la roda de la història de la lluita de classes vers la revolució socialista mundial. De moment, les dades concretes a nivell de condicions objectives. Portugal, per la seva banda, també aplega una creixent desocupació laboral, un significatiu deute d'Estat i un important dèficit públic.

Miquel-Dídac Piñero Costa

ALGUNES NOTES A "PROBLEMA D'INTERPRETACIÓ DEL NACIONALISME CATALÀ" DE JOSEP TERMES

El treball de termes és interessant per moltes raons. I ho és sobretot, perquè qüestiona els models interpretatius tòpics del fenomen nacional, amb els quals operen la majoria dels investigadors i dels historiadors a l'hora d'analitzar el nacionalisme català, el seu origen, el seu caràcter de classe i les seves tendències.

Termes comença a revisar-ho tot de nou, pels fonaments, i denuncia la problemàtica objectivitat i la discutible asèpsia científica de la terminologia que més habitualment s'empra en tractar el tema. Així ens fa adonar, que mots com **nació** o **nacionalitat** tenen un ús molt divers, arbitrari i poc precís, essent sovint **nació** sinònim d'**estat**, i **nacionalitat** de **sub-nació**, etc, i que d'altres mots o expressions, com nacionalisme o problema nacional arrosseguen connotacions pejoratives o, sí mes no, equívoques (nacionalisme = moviment de naturalesa burgesa; problema nacional = molèstia o situació angoixosa provocada per l'existència de una realitat nacional). Al meu entendre, això darrer prova que existeix un **perjudici ideològic** latent contrari al reconeixement dels fets nacionals, prejudici que ha contaminat de connotacions negatives l'ús actual d'aquest vocabulari. Aquest prejudici inculcat per la ideologia imperialista, i incorporat a la mateixa terminologia de les anàlisis històriques és un condicionant de primer ordre a l'hora d'interpretar qualsevol moviment nacional.

Una altra observació critica que formula Termes fa referència molt concretament, al model interpretatiu marxista. L'autor ens diu que:.. "*la historiografia marxista (...) no utilitza la idea nacional com a mòdul històric operatiu*". Classes, mode de producció, Estat, etc., són conceptes ben definits dins el marxisme, són categories a les quals se'ls reconeix un paper històric. En canvi, no hi ha encara una teoria marxista del fenomen nacional, una teoria coherent i àmplia, que doni a aquest fenomen una explicació, però que també li assigni una funció històrica. L'esquema de Stalin, malauradament, es continua aplicant sense reserves, d'una forma acrítica i mecànica. Termes n'indica les principals limitacions: és una concepció eurocèntrica (com explicaria el cas de la Xina, Egipte, etc.?), confon nacionalisme amb la lluita de la burgesia per la formació del seu Estat-mercat, cenyeix el fet nacional a una determinada etapa històrica (amb la qual cosa resten inexplicats els nacionalismes dins els Estats Socialistes, o els nacionalismes sorgits a Europa durant el s. XX, ben posteriors doncs, a la revolució burgesa –com el nacionalisme cors, etc. – Segons Termes, l'esquema de Stalin falla igualment a l'hora d'interpretar el cas del Principat. Vegem-ho

En primer lloc cal dir que la incipient burgesia catalana, després de la restauració absolutista de Ferran VII el 1814, i després de la destrucció de l'aparell productiu a causada per les guerres i la pèrdua d'una gran part del mercat colonial americà, es veurà forçada a intervenir políticament a nivell d'Estat Espanyol per tal de transformar-lo, eliminant l'Antic Règim, i creant així les condicions polítiques, socials i econòmiques necessàries per a la formació d'un mercat estatal capaç d'absorbir els productes de la indústria catalana.. La burgesia, doncs, es compromet amb el moviment liberal moderat, de vegades opta pel camí de la revolta -1820-, de vegades, més sovint, pel camí del pacte, pel tal d'anar imposant els seus objectius: proteccionisme, desamortitzacions, abolició de privilegis, etc... i alhora que opta per aquesta via estatalista i moderada, condemna qualsevol intent revolucionari que vagi més enllà o que exalti l'aspecte particularista català –hi ha el famós exemple de la revolta de gener de 1837, quan la Comissió de Fàbriques redactà una proclama atacant l'objectiu republicano-independentista dels rebels–.

Com diu Termes, doncs "*... el mercat nacional que creà la burgesia catalana industrial del s.XIX va ésser el mercat nacional espanyol, i, per tant, aquesta burgesia s'integrà o lluità pel domini (o per una aliança que li permetés obtenir part del domini) de l'estat corresponent a aquest mercat nacional espanyol, és a dir, l'Estat espanyol*". Opino que el paràgraf sintetitza molt correctament la relació, l'autentica relació, de la burgesia catalana enfront de l'Estat del seu mercat. D'una banda, identificació amb aquest Estat-mercat, i de l'altra lluita per dominar-lo, si més no, per participar el seu domini, adequant-lo més perfectament als seus interessos. Només a partir d'aquesta relació podrem entendre el sentit i la utilitat que té per a la burgesia catalana, en uns determinats moments històrics , jugar la carta nacionalista. Per tant, en el cas català, no es compleix la idea marxista o pseudo-marxista clàssica segons la qual el mercat burgès coincideix amb la nació invocada per la burgesia, i el moviment nacional burgès amb la lluita per la creació d'un mercat i un estat "nacionals". A Catalunya, de bon primer, la burgesia no serà nacionalista catalana, sinó liberal, progressista moderada, espanyola. Sobre l'origen del nacionalisme català modern, les investigacions tendeixen a apuntar, encara d'una manera vaga, que neix en ambients populars: al camp, entre la pagesia, –les revoltes dels Malcontents i dels carlins en recullen aspectes–i a les ciutats, entre les classes populars urbanes, petit-burgesos, proletaris, etc. –el federalisme intransigent en fóra l'expressió política més evident–. Això és el que opina Termes, i si admetem, amb Fontana, que la revolució burgesa a l'Estat Espanyol queda realitzada cap al 1837, haurem també d'admetre que tots els moviments de protesta democràtica posteriors a aquesta data "*serien tot el contrari d'uns intents de la burgesia per prendre el poder: serien més aviat uns intens de les classes populars per fer front i per atacar l'Estat de la burgesia*" (Termes, op. ct.). Per demostrar la validesa d'aquesta teoria caldria aportar més proves històriques. Però en tot cas, allò evident és que la burgesia no fou la promotora del nacionalisme català durant el segle passat.

La burgesia principatina es posà al davant del carro del nacionalisme quan se sentí marginada del seu domini de l'Estat espanyol –l'estat del seu mercat– i va veure la necessitat d'articular una pressió suficient per tal d'augmentar el seu pes dins els sectors de les classes dominants del Estat. La forma més fàcil i també més natural d'obtenir aquesta força de pressió política era, a Catalunya, apropiar-se del nacionalisme sorgit al llarg del segle XIX. Aquesta consciència particularista s'havia obtingut a causa de factors diversos: l'enfrontament constant de les classes populars catalanes a un Estat opressor i centralista, incapaç d'oferir al seu si cap sortida reformista a les reivindicacions populars, fou sens dubte, el generador

www.tdk.cat
terra d'escudella
C/Premià, 20 baixos. Sants (BCN) 93 422 16 13
Una carta de nit amb 15 plats que et duran de viatge per diferents gustos dels Països Catalans

distribuidora anarquista
EL GRILLO LIBERTARIO
www.nodo50.org/elgrillolibertario
C/ Florida nº 40, baixos - 93 3755853
Ap. 287 - 08940 Cornellà de Llobregat (Bcn)

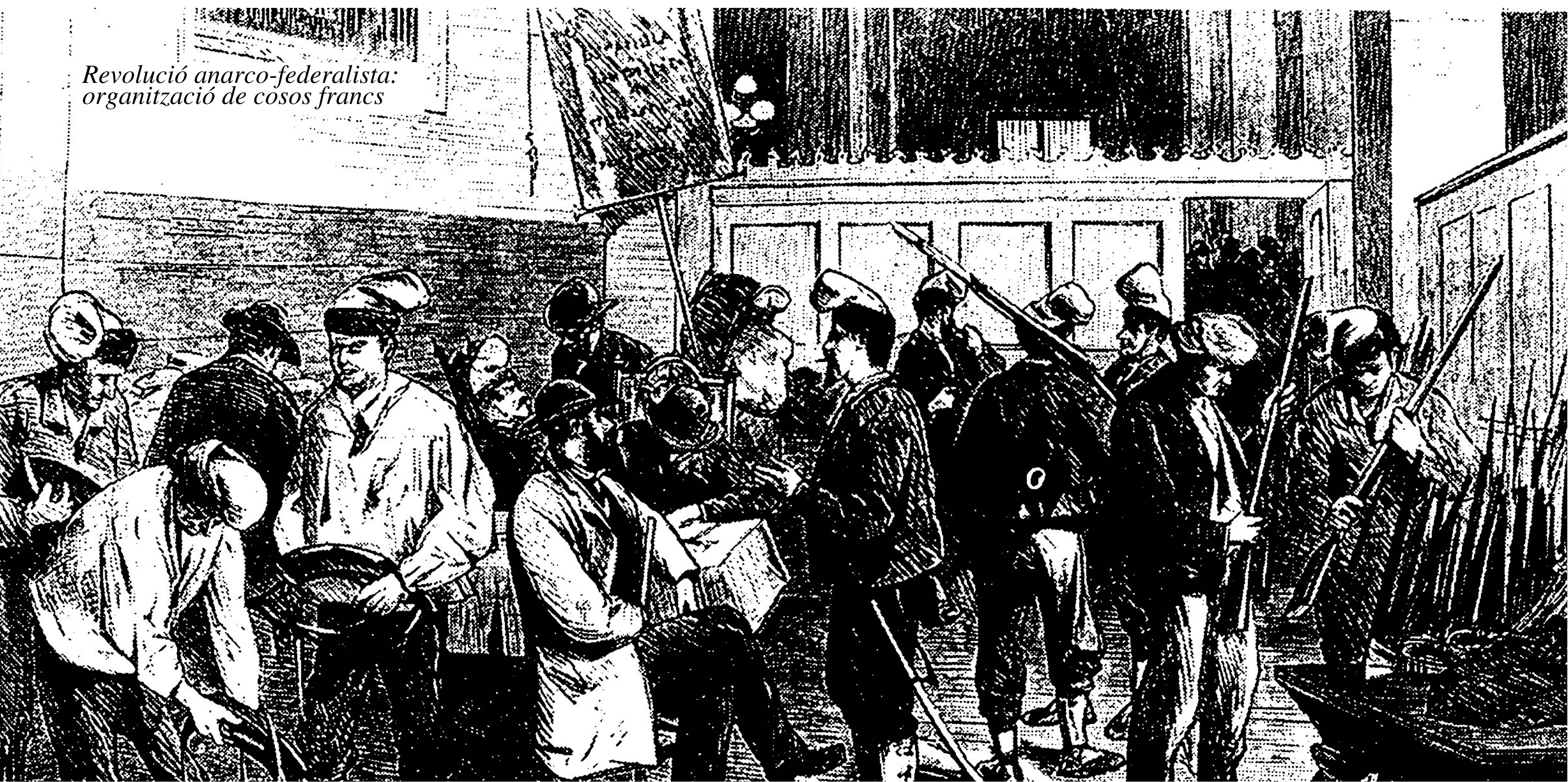
cafè·restaurant·llibreria
xerrades·concerts·exposicions
presentació de llibres·col·loquis
5è aniversari
anònims
menjars i pensars
Miquel Ricomà, 57
938600789 Granollers

principal d'aquesta consciència nacional. El moviment romàntic, la Renaixença literària, el contingut foralista del carlisme, etc. Foren també d'altres factors que abrivaren aquest sentiment. A principis del segle XX, la burgesia catalana que, en part, subjectivament, és innegable que també fou afectada per aquest sentiment, decideix aprofitar-lo com arma ideològica i política per a eixamplar la seva hegemonia sobre la societat catalana erigint-se en la classe directora. Ara bé, aquesta força política del nacionalisme, a mans de la burgesia, no va trencar les cadenes de l'Estat centralista, sinó que és aprofitada per a reformar l'Estat espanyol d'acord amb el projecte de la burgesia. Per tant, el nacionalisme català burgès no és un nacionalisme conseqüent, sinó un nacionalisme escapçat, supeditat a uns interessos de classe –més suprems, en definitiva, que els nacionals– i que serà abandonat quan així ho exigeixi l'interès o l'instint de conservació de classe –cop de Primo de Rivera, 18 de juliol del 36, etc. –. Que l'objectiu dels nacionalistes burgesos era canviar "Espanya" ho palesa aquest fragment de Prat de la Riba, a la Nacionalitat Catalana "*L'art, la literatura, les concepcions jurídiques, l'ideal polític i econòmic de Catalunya ha iniciat l'obra exterior, la penetració pacífica d'Espanya, la transfusió a les altres nacionalitats espanyoles i a l'organisme d'Estat que les governa*". Projectar des de Catalunya un model d'Estat reformat, més adequat als interessos burgesos, aquesta és la pretensió del "nacionalisme" burgès català, i no pas proposar-se l'alliberament real de la nació.

Francesc Codina i Valls

Lluita (II Època); núm.8, pàg 16 (Març de 1978 o 79?)

*Lluita, Òrgan central del PSAN (Nota: sector escindit a N.E)

Revolució anarco-federalista: organització de cosos francs

Entre la revolució i les trinxeres

El text té un total de 79 pàgines i és editat per: Acció Cultural en coedició amb Negres Tempestes i l'Aldarull. L'edició del 2009 és una traducció del castellà d'Ediciones Mayo 37, feta el 1973.
El llibret consta de dotze temes. En el primer sobre la memòria històrica oficial es fan un seguit de reflexions, entre les quals, si tal i com es diu ara, els milicians lluitaven per la República, que era una democràcia parlamentària burgesa o per la revolució social i l'eliminació de les classes.

Es considera que els Fets de Maig del 1937 representen una pèrdua del control polític i econòmic del procés revolucionari per part de la classe treballadora, en aquest aspecte és alliçonador el fet que l'agost del 1937 les tropes comandades per E.Lister destrueixin les col·lectivitzacions agràries de l'Aragó, amb aquesta actuació el que es posa de relleu, és que el problema fonamental durant la guerra fou el de la tria entre reforma o revolució.

El segon tema situa C. Berneri en el seu context històric on defensa que només es podia guanyar la guerra si s'aprofundia en el procés revolucionari, que guerra i revolució eren dos elements indissolubles. C.Berneri defensa que si s'hagués concedit la independència al Marroc els primers dies del conflicte tal i com defensava el Comitè de Milícies Antifeixistes, s'hauria privat l'exèrcit feixista de la seva principal base operativa junt amb el Portugal del dictador Oliveira Salazar.
Els altres nou articles foren publicats pel seu autor C. Berneri al butlletí Guerre di classe, de la qual era el fundador i que es començà a editar des del 9 d'octubre del 1936, era l'òrgan de la USI-AIT

Camillo Berneri (1897 Lodi- 1937 Barcelona). Nat en el si d'una família d'intel·lectuals de classe mitjana, abandona la seva militància socialista i s'afilia al moviment llibertari, s'oposa a la intervenció d'Itàlia a la Primera Guerra Mundial, per aquesta raó és confinat a l'illa de Pianosa. Defensor de la revolució soviètica.
El 1922 acaba el seu doctorat en Filosofia i Lletres a la Universitat de Florència. Treballa com a professor de filosofia a l'ensenyament secundari, fa recerca filosòfica i històrica, alhora que publica a la premsa antifeixista clandestina.
El 1926 a causa de la repressió feixista s'exilia a París, la seva activitat política farà que sigui perseguit per gairebé totes les policies europees, detingut a Bèlgica, expulsat d'Holanda, detingut a Luxemburg des d'on és desterrat a l'Estat francès. Malgrat aquesta vida atzarosa, col·labora a la premsa anarquista internacional de Llatinoamèrica, Europa i els EUA.
A finals del juliol del 1936, C. Berneri junt amb un nombrós grup d'italians antifeixistes arriba a Barcelona. Entre l'agost i el desembre del 1936 participa com a milicià en els combats del Front d'Osca.
El gener del 1937 es trasllada a Barcelona on col·labora amb el Consell d'Economia de la Generalitat, passa a treballar per a la Conselleria de Defensa en la lluita contra els espies feixistes i de la Cinquena Columna.

En la seva producció com a articulista, destaca la teorització sobre la importància del poder en la construcció d'un poder revolucionari, i l'anàlisi dels fets polítics que afecten la marxa de la guerra i la revolució.

En el conjunt de la seva obra podem destacar tres grans blocs:
a).- L'anàlisi del feixisme en general i de l'italià en concret

b).- El pla d'expansió del feixisme italià a les illes Balears. Mussolini a la conquista de las Baleares. Edit. Tierra y Libertad. Barcelona 1937
c).- Relació entre guerra i revolució (1936-1937)

Temes recurrents en la seva producció teòrica són: la internacionalització de la guerra, el caràcter de guerra de classes de la confrontació, la necessitat de la col·lectivització de les mitjanes i grans empreses per a la bona marxa de l'economia, la consideració que la guerra només es podia guanyar si s'aprofundien les conquestes de la revolució.

En plena confrontació dels Fets de Maig, la nit del 5 al 6 Camillo Berneri i el seu company de lluita Francesco Barbieri foren detinguts al seu domicili de la Plaça de l'Àngel, 2 per un escamot de la UGT comandat per un policia de la Generalitat amb la placa d'identificació número 1109, a l'endemà aparegueren morts, el primer a la Plaça de la Generalitat el segon a les Rambles.
S'establiren dues hipòtesis sobre l'assassinat dels dos anarquistes:
a).- Foren els comunistes els responsables del crim, als quals els molestaven les crítiques sobre l'actitud burgesa i contrarevolucionària del PSUC.
b).- Els assassins foren quintacolumnistes franquistes a les ordres de l'OVRA, Organizzacione di la Vigilanza e Repressione del l'Antifascismo.

Amb el seu assassinat desapareixia el símbol de l'intel·lectual militant, l'home que tres dies abans de la seva mort havia llegit per la ràdio de la CNT-FAI una necrològica sobre Antonio Gramsci.

El tercer tema amb el títol de Guerra de classes 1973, és el pròleg de l'edició del llibre el 1973. Es considera que els Fets de Maig del 1937 foren un acte de repressió contra el moviment obrer, exercit per la burgesia republicana i el seu aliat el PSUC.

En el context del crack del 1929, la ulterior depressió i l'aparició dels feixismes a Itàlia, Alemanya i Portugal esclata la revolució catalana el 19 de juliol del 1936, amb les Patrulles de Control, les col·lectivitzacions, el repartiment de terres i la desaparició del poder polític de la burgesia, que és l'estat capitalista.
Fent un salt a l'actualitat, l'autor considera que la lluita de la classe obrera s'orienta a la utilització de vagues salvatges, com a eines de defensa contra el capital, com a moviments autònoms allunyats del control dels sindicats al servei de l'Estat.

El primer article del total dels nou: Llevem àncores (9/10/1936) esbossa el model de la nova societat, d'un nou ordre polític i econòmic, basat en el col·lectivisme llibertari i la Federació Ibèrica de Municipis Lliures.

A Dictadura el proletariat i socialisme d'Estat (5/11/1936) C. Berneri demostra un bon coneixement dels clàssics del marxisme. Recull l'afirmació del Manifest Comunista (1847), segons la qual el primer pas cap a la via de la revolució és l'ascens del proletariat a classe dominant, i que la funció de l'Estat sigui la d'exercir la dictadura del proletariat, entenent que el socialisme no és altra cosa que el monopoli socialista de l'Estat, tot i que a llarg termini es preveu la desaparició de l'Estat, com a resultat de la supressió de les classes, mitjançant la revolució social.

Al tercer article: Compte amb el revolt perillós (5/11/1936) el seu autor fa una crítica sobre la marxa de la guerra, remarca la manca d'armes i municions, l'absència d'unitat de comandament i l'antagonisme entre Madrid i Barcelona, com aquesta segona ciutat representa les col·lectivitzacions i un procés d'aprofundiment de les conquestes socials.

A Entre la guerra i la revolució (16/12/1936) C. Berneri denuncia que davant la clara intervenció italogermànica la Societat de Nacions adopta una actitud hipòcrita. És a dir, ni

França, ni Anglaterra, ni els EUA tenen un interès real en la victòria de la República, perquè és mitjançant el Comitè de no intervenció que impedeixen que el govern de la República pugui comprar les armes que necessita per a la seva defensa.

En els darrers cinc articles que clouen el llibre, l'autor ens parla de la calculada neutralitat anglofrancesa, torna a insistir que el Front d'Aragó té poques armes perquè el govern central no el considera un front políticament segur, perquè hi ha les col·lectivitzacions agràries.
Es pregunta el perquè de la inactivitat de la flota lleial. Creu que un dels elements per guanyar la guerra és eliminar el "front interior" format per feixistes i republicans moderats que el que volen és refer les estructures de l'Estat burgès.

Especialment interessants són els dos darrers articles, al vuitè: Guerra i revolució (21/4/1937) es fa una anàlisi lúcida de com la República no satisfà els interessos dels capitalistes, però que alhora, tampoc afavoreix l'emancipació del proletariat, intentant un equilibri impossible entre les dues classes antagòniques, sense satisfer cap de les dues, reduint el problema de la confrontació a la pugna entre feixisme i antifeixisme, sense avançar en l'aplicació de la reforma agrària. Defensa la necessitat d'una economia de guerra, d'una indústria de guerra que pugui abastir els fronts, de la urgència de socialitzar les grans i mitjanes indústries.

El darrer article, que escriu dos mesos abans del seu assassinat, duu el títol de: La contrarevolució està en marxa (5/3/1937), a l'article es comenten els fets de Casas Viejas (1933) on es proclamà el comunisme llibertari al poble, la repressió de la Guardia Civil produeix 22 morts. Aquest fet demostra el caràcter repressiu del govern presidit per M. Azaña, que en declaracions posteriors als fets diu que ell no vol la revolució, que defensa una República democràtica i parlamentària.

Un text extraordinàriament aclaridor per entendre la posició de l'anarcosindicalisme durant la guerra dels tres anys.

Agustí Barrera

Les Aventures d'en Nono

Autor: Jean Grave
Any de publicació: 2009
Producció Editorial: Negres Tempestes
Pàgines: 195

En el 100è aniversari de l'afusellament de Francesc Ferrer i Guàrdia i de la Revolució coneguda com a "Setmana Tràgica", el col·lectiu Negres Tempestes ha traduït al català l'obra de Jean Grave que va formar part dels materials d'estudi de l'Escola Racionalista que Ferrer i Guàrdia dirigia al carrer Bailén de Barcelona.

En Nono viu a Autonomia, país utòpic en el que l'educació de les nenes i nens estimula les seves inquietuds, l'amor per la natura i altres valors propis de l'anarquisme. Accidentalment, en Nono acaba coneixent el món capitalista i tracta d'aplicar i explicar tot el que ha aprés al seu país.

Aquesta edició inclou la introducció adreçada als alumnes d'Anselmo Lorenzo qui va traduir la versió original en francès al castellà a petició de Ferrer i Guàrdia. Inclou també les paraules de Ferrer i Guàrdia adreçades al professorat i la introducció en la que Negres Tempestes explica les raons que els han portat a traduir aquest llibre al català entre les que destaquen la necessitat de desenvolupar escoles llibertàries. Cal destacar que part dels beneficis obtinguts seran destinats a aquests projectes educatius llibertaris.

Injustícia
Crisi
Malestar Social
Especulació
Racisme
Corrupció
Manipulació mediàtica
Colapse Ecològic
I tu aquí, com un estaquirot, obeïnt ordres
No puc pensar, no puc pensar, no puc pensar, no puc pensar, no puc pensar, no puc pensar, ...